

Viastr, -cestov

1*21

ONDŘEJ NEFF
JIZERSKÁ 50
MICHAL GABRIEL
HELENA MÁŠLOVÁ

3 BALÍČKY POJIŠTĚNÍ MAJETKU NABITÉ VÝHODAMI.

Vybrat si vhodné pojištění majetku je teď ještě snadnější.
A to nejen díky výhodám, kterými jsou naše balíčky doslova nabitě.
Co třeba **pojištění všech skleněných ploch ve Vaší domácnosti?**

MůjDomov

Allianz

na začátek

Stanislav Bernard
spolupřítel Rodinného pivovaru Bernard

Všichni míváme dny, kdy si říkáme, proč něco není tak, jak bychom si představovali nebo proč se nám všechno sype. Hlavně během takových momentů je velice důležité vědět, že na to nejsme sami, že se máme o koho opřít. Mezilidské vztahy budujeme doma, v práci, ve svém volném čase, a ty skutečně by měly fungovat jak v tom dobrém, tak v tom špatném. A právě v tom špatném se naplně ukazuje jejich kvalita. Jestli se jeden na druhého můžeme spolehnout, jestli se na sebe dokážeme usmát, pozdravit se, podržet se. Možná se zdá, že jsou to jen drobnosti, ale právě ony jsou klíčové.

Zmiňuji to často, ale je to dáno tím, že je to pro mě naprosto zásadní: mít ve firmě tým lidí, který táhne za jeden provaz. Bez toho by mi nic, co děláme, nedávalo smysl. Dost často se setkávám s názorem lidí, že hlavním smyslem podnikání je zisk. Když budu hovořit za pivovar, my jsme nikdy neměli zisk ani růst v těch hlavních cílech. Tam patřila maximální možná kvalita a výroba poctivého piva. Založit firmu, přijmout zaměstnance, říct jim, co mají dělat a nechat je pracovat jak roboty s pomyslným bičem nad hlavou – to si vůbec nedokážu představit. Když se našich nováčků ptáme, jak se jim u nás líbí, často jako první slyšíme, že se u nás cítili hned od začátku dobře, protože jejich kole-

gové je nemají za blbce a nenechávají jim to lidově řečeno vyžrat. Prostě když jim něco nejde, ochotně poradí. Kdyby fungovali jako roboti, tak by do té práce nedali nic ze sebe, a ono dát do toho, co děláš, svou energii, svou poctivost, svou vášeň, to jsou přidané hodnoty, které zákazník pozná. A když je o váš výrobek zájem, tak abychom ten kruh uzavřeli, vašemu podnikání to naprosto přirozeně přinese i ten zisk.

Pěstovat dobré a kvalitní vztahy je nikdy nekončící proces, a už vůbec nejsou pro nikoho z nás samozřejmostí. Zvláště v této divné době můžeme mít pocit, že jsme zůstali sami. Tak to ale není. I když nemáme tolik příležitostí být spolu, setkávat se a povídat si z očí do očí, můžeme hledat smysluplné možnosti, jak zůstat v kontaktu. To, že zdravá komunikace je jedním z pilířů dobrých vztahů, je naprosto jasné. Proto mám upřímnou radost, že jsme pro naše zaměstnance začali vydávat interní časopis s titulem Společnou cestou, který vzbudil velmi pozitivní ohlas. Možná je to maličkost, ale ve firmě je cítit, že jsme si zase o kousek blíže a nepřestáváme se navzájem podporovat.

Proto, milí přátelé, vykročte do nového roku vlastní, ale přesto společnou cestou.

Držte se!

vlastní cestou 1²¹

leden – únor – březen

redakce
Stanislav Bernard, Boris Dočekal,
Zdeněk Mikulášek, Markéta Navrátilová,
Aneta Slavíková
design
Štěpán Malovec
tisk
Indigoprint, s. r. o.
vydavatel
Rodinný pivovar Bernard, a. s.

Vaše připomínky a náměty můžete zasílat na pivovar@bernard.cz
Magazín Vlastní cestou je zaregistrován na Ministerstvu kultury ČR
pod evidenčním číslem MK ČR E 14184.

obsah

04 – Ondřej Neff
rozhovor	30 – Dawson City: Tunel
komiks (Jaromír 99 / J. Rudiš)
10 – Obchodní tajemství
povídka Josefa Moníka	32 – Eko experiment v EU
Josef Vrtal
14 – Jizerská 50
fotoreportáž	33 – O slavení
fejton Bedřicha Solanského
20 – Z pivovaru
novinky z pivovaru	34 – V kraji termálních lázní
reportáž
22 – Michal Gabriel
lahůdka ze světa umění	38 – Hrad Svojanov
Vysočina a okolí
26 – Helena Máslová
rozhovor	

obálka > Michal Gabriel: Ocelový kůň, 2017–2018, v. 250 cm, 2,5t
foto > Ondřej Polák

www.bernard.cz

www.facebook.com/bernard.cz

Je čas na velký vynález

říká

Ondřej Neff

Jak zásadně změnit budoucnost?

Třeba novým řešením skladování energie.

Kulatý rok 2020 se blíží ke konci. Jak jste si ho kdysi dávno z pozice etablovaného autora českého science-fiction představoval?

Jako člověk, který se po celou dobu své profesní dráhy zabývá literárním zpracováním budoucnosti, musím konstatovat, že je to všechno jedno obrovské fiasko. Že se zpravidla mýlíme v tom, že máme ohromně iluzivní představy o rychlosti technického pokroku.

Dáte mi příklad?

Nejsnadněji to lze demonstrovat na fiasku v podobě předpovídání dobývání vesmíru. Třeba já jsem v roce 1984 začal psát svůj Arkádský cyklus a předpokládal jsem, že v polovině 21. století budou obyvatelná města na Měsíci. To jsem vůbec nepovažoval za fantasmagorii. Máme rok 2020 a jestli jsem si něčím jist, tak tím, že v roce 2050 žádné město na Měsíci nebude. A to je jen jeden příklad z mnoha, kdy předpovědi absolutně selhávaly.

Čím to je?

Schopnost předvídat naráží na to, že technický vývoj nejde tak rychle, jak si myslíme, že by měl jít. A už vůbec se nedají předvídat nečekané objevy, nečekané události.

Proto neumíme létat na Mars, zato máme v kapse plastovou krabičku, jež obsáhne veškeré vědění lidstva?

Například. Samozřejmě myslíte mobilní telefon, u nějž to, že s ním lze telefonovat, je dávno to nejméně důležité. Přitom se ne tak

dávno předpokládalo, že to, abyste mohli kdykoli hovořit s kýmkoli na světě, prostě není technicky možné.

Jste velký milovník Julese Verna, který je považován za skvělého vizionáře. Ono je to ale složitější, že?

Můžeme najít spoustu příkladů, kdy se předvídatelé takzvaně trefili. Třeba autoři fantastiky, science-fiction. Ale zpravidla šlo o výstřel od boku, o náhodu; jako kdybyste vystřelil z brokovnice do lesa, jeden z broků trefil šišku a vy byste se chvástal, jak skvělý jste střelec. Nejste. Tohle je náhoda.

A teď k tomu Verneovi, prosím...

Ten v 60. letech 19. století ve svém románu Paříž 20. století píše o počítači, elektrickém křesle nebo rychlovlak, ale v podstatě to byly vize, které sypal z rukávu, aniž k tomu měl jakoukoli konkrétní technickou představu. Tím chci z hlediska mé profese dojít k pesimistickému závěru: předvídat reálně není možné. Vývoj, technický i sociální, a jeho vnitřní život je tak nekonečně složitý a nepředvídatelný jako třeba počasí. Někjaká budoucnost bude, to mohu říci. Ale jaká? Toho schopný nejsem.

Přiznám se, že mě ve spojení s budoucností překvapuje vaše dlouhodobě opakované tvrzení, že už strašně dlouho nepřišel skutečně velký vynález.

To je pozoruhodný jev. Opravdu nedávno to byly nepochybně polovodiče a všechno, co s nimi souvisí a na čem je založený celý

počítačový průmysl se všemi důsledky. Od té doby nevíme o ničem. Pro mě je to vzrušující představa: myslím si, že když lidi docházejí k závěru, že je všechno vynalezeno, je doba zralá k nějakému fatálnímu průlommu vedoucím do úplně nečekaného směru.

Zažili jsme už taková období?

Vezměte si 19. století, mé oblíbené. Mysleli si, že je všechno v pořádku a zařazeno ve škatulkách, že jsou všechny knihy napsány. Pak objevili radioaktivitu, praktické využití elektřiny, přišli geniální myslitelé s teorií relativity, s kvantovou teorií – a totálně změnili svět. Myslím, že prostor tady je.

Kde třeba?

I když se čísla liší a udávají poměr někdy 80:20 a jindy 90:10, tak většina toho, co existuje ve všemohúru, je cosi, o čem nemáme tušení. Říkáme tomu temná hmota, dáváme tomu různé nálepky a slovíčka, ale o podstatě nemáme nejmenší ponětí. Jestli se do tohoto jevu nabouráme, tak si myslím, že nastane opravdu ta budoucnost, jakou si dneska vůbec nedokážeme představit.

A co genetické inženýrství? Izraelec Harari v knize Homo Deus věští, že nejbohatší lidé si budou moci dovolit obměňovat orgány donekonečna, docílí jakési teoretické nesmrtelnosti a vytvoří nový druh.

To je určitě vize, která má své opodstatnění. Koneckonců už Herbert George Wells ve svém Stroj času předvídá rozdělení lidského rodu na dva živočišné druhy, které se budou vzájemně vykořisťovat, hubit a dokonce pojídat. Dovedu si to představit, ale myslím, že to není vynález, který určí charakter doby. Mohu se ovšem mýlit. Ono se v ničem nemůžete mýlit tak jako ohledně budoucnosti. V tom se v podstatě mýlit musíte.

Přítomnost i budoucnost zásadně formuje internet. A zase nečekaně, což?

O něčem podobném internetu, tedy systému cíleného informačního zdroje, jsem psal už v románu Měsíc mého života v roce 1984. Ale upřímně řečeno, přestože jsem měl poměrně reálnou představu, jak by to mohlo vypadat, a ono to vlastně v podobě prvních počítačů už trochu existovalo, stejně nevím o nikom, kdy si dokázal představit ty společenské důsledky.

„Ono se v ničem nemůžete mýlit tak jako ohledně budoucnosti.“

Například to, že letos řešíme, jak algoritmy na sociálních sítích ovlivňují prezidentské volby v USA a veškeré další dění?

To je strašně zajímavá věc. Já jsem byl u internetu od začátku, kdy veřejně vstoupil do světa, od poloviny 90. let. Už tenkrát existovaly představy, že se třeba bude moci na internetu hlasovat; že budete mít doma krabičku, budou volby a vy zmáčknete červený, zelený nebo modrý puntík, a tím ovlivníte politický proces. Ale že se internet vyvine jako médium, které odsune stranou tradiční média jako tisk, rozhlas i televizi, to je skutečně pozoruhodný fenomén.

A průlom?

Tvrdím, že je to věc srovnatelná s vynálezem rotačního tisku. Knihtisk je pět set let stará věc, ale politicky na plné pecky explodoval vlastně až ve chvíli, kdy se noviny s nástupem bulvárního tisku staly masivním

účastníkem veřejného života – právě díky rotačnímu tisku. Podobné je to s internetem. Formuje veřejné mínění téměř bez vlivu někoho konkrétního. Po celou éru prezidentského mandátu Donalda Trumpa tu byl leitmotiv, že to způsobili Rusové. Pohádce o tom, že ruské tajné služby ovládají sociální síť v USA, nevěřím ani za mák. Ale i bez toho jsou sociální síť fenoménem, jehož důsledky také nikdo nepředvídal.

Ovlivňují myšlení lidí. Formují veřejný prostor...

A veřejný prostor se bude muset přizpůsobit. Styl politiků se mění, dám vám lapidární příklad: všimnul jsem si, že od té doby, co je tu televize, nebyl v Americe ani jeden plešatý prezident. Kdo je plešatý a tlustý, ten se do toho procesu nemůže zapojit. Internet zase způsobil šílené zlidovění a dává tím pádem prostor Trumpovi a dalším. Dovedete si představit, že by Masaryk oslovoval

československý lid slovy Čau lidi? To vůbec nepřichází v úvahu. Vždyť to byl univerzitní profesor, který psal tlusté knihy, u nichž by dnes většina lidí nebyla schopná přečíst prvních patnáct stránek. Přesto ho lidi milovali.

Z toho mi vychází, že dnes by se TGM buď musel přizpůsobit, nebo by se zkrátka prezidentem nikdy nestal. Máme takové představitele, jaká je doba.

Přesně tak. Ono to celé začalo už v průběhu 20. století, internet ale vulgarizaci běžného života podtrhnul. A když se celou dobu bavíme o předvídatelnosti, i tohle je prvek, který vzniknul samovolně. Nikdo ho nečekal, natož aby ho nějak záměrně vymyslel.

Souhlasíte s Elonem Muskem, že umělá inteligence je hrozbou pro lidstvo? Či jste stále technooptimistou?

Já se toho technooptimismu už asi nezabavím. Pesimismus je, myslím, součástí výbavy

Ondřej Neff
(*1945)

Muž mnoha řemesel: spisovatel, novinář, komentátor, fotograf, průkopník internetu v Česku... Patrně nejznámější jsou jeho díla science-fiction, například *Pán modrého meče* či *Tma*; často se v nich věnuje sociálním utopiím. Vydal však i knihy pro děti, jeho známým a úspěšným projektem je web *Neviditelný pes*. Letos vydal dětskou dobrodružnou sci-fi *Barbora a zlatý robot* a dokončil pátý román *Arkádského cyklu* s názvem *Ultimus*.

moderního intelektuála: před kolika hrozbami varuješ, tolikrát jsi člověkem. A zrovna u Muska, generátora inovací, mi to přijde opravdu komické.

Diskutovaný dokument Sociální dilema o tom, jak nás sociální sítě formují a deformují, vám názor nezmění?

Viděl jsem ho a připadá mi hodně nadnesený, intelektuálně napařfémovaný – s těmi personifikovanými algoritmy, co vás sledují a řídí každý váš krok, to už mi přijde směšné, mimo realitu. Nepochybují o tom, že lidé těkají za různými požitky. Že mají váš profil, vědí, že jste muž a máte určité vzdělání a zájmy a na základě toho vám strkají reklamy. Ale že by vás to společensky determinovalo?

Tak raději ještě na chvíli „zpět do budoucnosti“. Když se ani jeden z nás nedočká kolonií na Měsíci, co létající auta?

Další šílený omyl. To je 25. století, tím se nemá cenu zabývat. Ve své trilogii *Milénium*, která se odehrává víceméně v době, do níž teď vstupujeme, mám představu o řetězení individuální dopravy s pomocí komunikace mezi jednotlivými složkami. Abych to přiblížil: máte auto, které je schopné se zařadit do kolony aut, a ta bude fungovat jako určitý proud. Kdykoli se z něj můžete odpojit, ale

v okamžiku, kdy budete v proudu, nejste autonomní, jste součástí velkého celku. Dovedl bych si to představit. Ale všechno je vázané na jednu věc.

A to?

Když jsme se bavili o vynálezech pro 21. století, vždycky jsem tvrdil a dál na tom trvám, že je potřeba, aby byla vyřešena otázka skladování elektrické energie. Což není! Žádné lithium-iontové baterie to neřeší, to je absolutně slepá ulice založená na zátěži životního prostředí, na chemickém procesu. Že si hrajeme na elektromobilitu, je politický omyl, který nás bude stát obrovské ztráty. Věřím, že se výzkum snaží najít skutečné řešení nechemického skladování elektrické energie, což svět změní ve všech ohledech. A zase naprosto nepředvídatelným způsobem.

Tím se posouváme k dalšímu zásadnímu bodu pro budoucnost nás všech: ke klimatu, stavu planety.

Životní prostředí je v ohrožení, o tom není sporu. Ale sleduju se znepokojením, že se odkláníme od racionálního řešení k fantasmagorickým projektům; zrovna jsem v rádiu poslouchal dobře zaplaceného nezávislého experta, který bájil o tom, jak budou solární elektrárny na stožárech chmelnic a na vodních tocích... Strašlivé bláboly! Nemí ovšem

sporu, že je třeba o ochranu životního prostředí usilovat. Velmi brzy nás na světě bude 10 miliard. Aby Země neumřela, musí se všechno zásadním způsobem řešit. Vezměte si odpady – to je obrovský problém. Fandil bych čemukoli, co by vedlo aspoň k jeho omezení, natož k vyřešení.

Co by řešením mohlo být? Vyrábět vše již rozložitelné?

Myslím, že ano. On je to ale problém nejen technický, ale taky ekonomický a společenský. Nedávno, byť je to banální, jsem si uvědomil, že cokoli se vyrobí, to se dříve či později musí nějak zlikvidovat. Cokoli, snad s výjimkou zlatých a diamantových šperků.auta, mobily, hodinky... Vše, co vypadne z továrny. To je prostě šílené. Navíc jsme naučení na to, že takových nesmyslů používáme čím dál, takže kdybychom se měli takzvaně uskromnit, ekonomika chcípne a lidi nebudou mít co jíst. To je začarovaný kruh.

Kudy z něj aspoň trochu ven?

Strašně bych uvítal, kdyby se k těmto otázkám přistupovalo technicky a racionálně, nikoli emočně a politicky agresivně ve smyslu toho, že my jsme hodní a tamti jsou zlí. Rád bych viděl věcný přístup. Když se hasí požár, nejsou přece zlí a hodní, jen hasiči. A ti hasí.

SAHM

Sklenice pro značkové nápoje

JOSEF MONÍK

Obchodní tajemství

„Převzmete dceřinou kancelář v Ostravě, Viléme,“ oznámil Hovorkovi šéf advokátního domu Kováčik Vincour & Partners. „Chceme tam mladou pušku. Kolik je vám? Dvacet osm? A zrovna jste se vrátil ze stáže v Bostonu. Máte MBA, dokonce PhD. To rád slyším. Prý jste udělal dojem, psali naši partneři. A vylepšil jste si handicap. To je chvályhodné. Bez golfu u nich nedáte ani ránu. Někdy mi o tom budete vyprávět. Až bude čas. Teď ho nemáme nazbyt. Čeká vás perný týden. Ostrava, pravda, není Boston, ale je to povýšení. Rozvíjejí se tam průmyslové zóny, Nošovice, korporátní aktivity, smluvní agenda a naši lidé tam s tím nemají moc zkušeností. Takže vás hned za týden čeká závažné stání. Spěchá to. Naše klientka je prý působivá dáma, modelka, budete mít inspiraci. Přechodně budete bydlet v hotelu, ale do měsíce vám seženou byt.“

„V Ostravě?“

„No jistě. Přestěhujete se. Tenhle případ je teprve začátek. Váš první v regionu. Jste svobodný. Nic vás v Praze nedrží. Je to na pár měsíců, možná na rok. Než to tam dáte do pořádku. Nemusím vám říkat, že budete brát stejný plat plus benefity za vyhrané kauzy jako váš předchůdce.“

Vilém Hovorka neskrýval rozpaky. „Já vím, že je to kariéerní postup, pane doktore. Ale přece jen Ostrava... Ne že by to byla úplná díra... Všechny zásadní věci se dělají v Praze. Já ani nevěděl, že tam máme pobočku.“

„Kde to žijete? Hned vedle je nadnárodní rajón ve Slezsku, průmyslové zóny, doly, hutě, automobilka. Je tam golfový rezort v Čeladné, tam se dělají kšefty, a hranice dneska nic neznamenají. I proto jsme vás poslali do Ameriky. Jsou tam Korejci, Indové, Američani.“

„V Ostravě? Tam přece byli vždycky jen horníci a kurvy.“

Ředitel se zatvářil, jako kdyby mu praskl ušní bubínek. Narovnal se v křesle a upřel na Viléma dotčený pohled. „Možná to nevíte, ale z Ostravy pochází moje paní.“

Vilém zrudl. Prekérní ticho. Přelétl očima diplomy na stěně a baterii srovnávaných zákoníků. Slabě odkašlal: „A na které šachtě dělala?“ pronesl málem neslyšně.

Doktor Kováčik mnohoznačně polkl a stiskl rty. Pak zvedl obočí. „Vidím, že jste si ze zámoří přivezl patřičnou sebe-důvěru. Zřejmě si tam poradíte. Takže si vyzvedněte šifrovaný mobil a kreditkartu a zajděte za magistrem Prouzou. Ten vás seznámí s případem, tedy s tím, co víme tady v Praze. Spisová značka...“

„Okresní soudkyně namítla instanční nepřislušnost, šlo to na kraj, ale nahlédli jsme do spisu,“ sděloval Prouza. „Jedná se o spor se zahraničním prvkem, obchodní tajemství. Žalující stranou je salon Ferrara e Gamba, zastoupený našimi milými kolegy Gentles & Ovaries od Jindřišské věže. Salon měl připravenou jarní kolekci, ale překvapení se nekonalo, protože se stříhy vyzradily. Modely se objevily předčasně tady v Ostravě. Naší klientkou je modelka, která měla předat návrhy oblečení nějakým domácím šičkám, a ty si udělaly takovou sousedskou přehlídku někde ve Stodolní ulici. V podstatě mejdan s muzikou. Naše slečna vyvezla stříhy z Itálie poté, co tam za nejasných okolností ukončila pracovní poměr. Místně je příslušná do obce Brušperk, má tam matku. V té Stodolní ulici je předváděcí molo, kde se ukazují kolekce od neziskových hospodyněk, amatérská záležitost, ale tentokrát se údajně jednalo o přehlídku špičkových modelů nebo modelů velmi podobných. Nikdo by o tom nevěděl, kromě vietnamských padělatelů, kdyby se tam neobjevili zástupci firem ze Zakopaného a dokonce z Pobaltí. Na místě koupili od naší klientky stříhy na řadu malosériových modelů. To už je malér, protože se z butikové záležitosti stala Varšavská smlouva. To už je evropský trh. Italové uplatňovali náhradu astronomické škody ve Frýdku-Místku. Tam ale ta věc nemá co dělat. Chtějí dva miliony euro. Konkrétní škodu nelze vyčíslit, takže vystřelili tuhle sumu. A to je ještě jejich advokáti umluvili, aby to nepřeháněli,

tady nejsou v Miláně. Starej chce, abys tu věc dělal ty, myslí si, že na to místní nestačí. Přepošlu ti to do počítače. To, co mám. Zbytek ti řeknou v Ostravě.“

Zasedací místnost byla plná. Byli zde novináři z módních časopisů Vogue, Elle, Vlasta i hluční členové olašských rodin z Ostravy-Přívozu. Předsedkyně požádala o ticho, zakázala fotografovat, ověřila totožnost přítomných stran a zmocnění advokátů. Potom dala slovo zástupci obžaloby, aby přednesl nároky svých klientů. Advokát z Ovaries byl Vincent Petrmichl, Vilémův spolužák na fakultě o ročník výš, chytrák a krasořečník, to ale v Moravskoslezském kraji nebývá výhoda. K senátu krajského soudu se obracel nanejvýš uctivě. Shrnul argumenty tak, jak je předložil soudu nižší instance.

Odpůrkyně vyzradila, či vynesla šedesát stříhů z firemní dílny představujících citlivý předmět obchodního tajemství. Tvrdí, že je neukradla. Dostala je prý od spolumajitele firmy, který jí modely věnoval po krátkém milostném románu. Udělal to naschvál, protože se nesnáší s touto, druhou ředitelkou firmy. Zapomněl, že k takovému jednání je třeba kontrasignace spolumajitelky a schválení správní rady. Kancelář může předložit snímky z předváděcích akcí, na kterých se modely objevily, a přibližný odhad škody, který je zahrnut v celkové částce petitu. Kolekce je lidová, použitelná pro běžné nošení. Jde o módu určenou pro ulici, pro open space i koktejlovou party. Ovšem způsob prezentace v Ostravě ji degraduje a zcela odsouvá z arény nadnárodní soutěže. Bere jí moment překvapení. Prakticky tak přišli o celou řadu určenou pro jarní salon v Ženevě. Přesná škoda je nevyčíslitelná.

Viola Janáčková se dostavila v přílnavém kostýmku světle zelené barvy s modrými aplikacemi a bílým babičkovským límečkem, úzkostné fiží v zapnutém dekoltu. Na rukávech kraječky z dívčího penzionátu. Jenom přes ruku nesla šantungový plášť, v kterém se obvykle cítila neodolatelná. Usedla ostýchavě,

svedená a opuštěná, radikální nevinnost. Jen bude-li to platit na předsedkyni senátu; dva přísedící byli muži. Tiáru bronzových vlasů měla spletenou do tvaru vejčitého kumulu. Bělostný krk, natažený odevzdaně jako na popravu. Neznatelný make-up. Doktor Kováčik nelhal. Byla působivá, pikantní v těch staropanenských šatech. Tváře jablka, mandlové oči, zvednutý nosík, zářivá běloba zubů, postava rujného zaoblení. Kvůli tomu ji asi v Itálii angažovali. Hovorka v taláru s modrým lemováním představoval solidní doprovod. Dva mladí hezcí lidé. Týden se spolu scházeli u kávy, u spisu, a probírali detaily postupu u přelíčení. Ve vsí počestnosti, jak sluší se na poměr mandantky a právního zástupce.

„Obhajoba mojí klientky,“ vstal Vilém, „spočívá na třech protiargumentech. Záměna obchodního a milostného tajemství je jednou z nich. Druhou je způsob prezentace kolekce modelů, které měly být předmětem tajemství. A třetí námitkou je popření zcestného tvrzení petenta o demokratické kolekci pro běžné nošení.“

Gianni, designér a spolumajitel salonu, je pravda dobrodruh, oděvní návrhář oděný rubášem tajemství. Odletěl poustevničit do venezuelského pralesa. Mimo jiné proto, aby se zbavil kokainové závislosti a zraků daňového úřadu (*ufficio delle imposte*). S firmou se rozešel

fyzicky, ne ovšem v právním smyslu, a je dále rovnocenným vlastníkem s tetou Donatellou, která je druhou dědičkou. Momentálně není k zastižení, aby darování potvrdil. Kontrakty i kontakty s civilizací přerušil. Zmizel. Viola žádnou darovací smlouvu nemá, neví o žádných utajovaných skutečnostech, může se ale vykápat dopisy a textovými zprávami, které si s Giannim vyměňovala, než se odstříhl od mobilu, počítače a tabletu. Ty mohou sloužit jako nepřímý důkaz.

Zvláštní přízeň mladšího dědice se projevovala tím, že ji seznamoval se stříhy modelů, hlavně v noci, ale nezdůrazňoval nijak, že se jedná o novou sérii a tedy obchodní tajemství. Zkoušel kreace na české modelce v rámci milostné hry, chtěl, aby mu modely předváděla za nocí lásky; každý jednotlivý striptýz v něm rozžihal palčivý plamen vášně. Byla spolutvůrkyně stříhů, vyplňovala je slovanskou postavou, která Giannimu umožňovala představu o konečném tvaru, zároveň sloužila jako erekční stimul. K finálnímu dopracování modelů za jejího angažmá nikdy nedošlo. Když je odložila, přestaly milence zajímat. Zajímala ho ona. Gianni ji nezavázal mlčením. Pokud tedy předvedla dosud nehotové

šaty a kostýmy v Ostravě, nejednalo se o vyzrazení obchodního tajemství, nanejvýš tajemství milostného. Soukromé promenády v ložnici milencově neměly charakter plnění pracovních úkolů, nebyly předmětem utajovaných skutečností, leda fetišem erotických prostojů. Byly to narychlo spíchnuté kreace, které z ní vášnivě strhával, že to tak musí říct, a které jí nechával jako balicí papír. Ty potom švadleny z Brušperku nebo z Fryčovic dokončily. Do jaké míry jedná či nejedná spoludávatel závodu v rámci dispozičního práva, je irrelevantní. Byl to dvoustranný vztah Pygmalion a tvůrce – docent módy a jeho žačka, či lépe, umělec a jeho múza. Do postele mu lezly všechny modelky, ostatní návrháři byli homosexuálové, ale jen s Violou zkoušel své střihy. Takové nelze považovat za tajemství.

Chci dokázat, že model samotný není unikát ani prototyp a že modelka není věšák na šaty. Dovolil jsem si předvolat v rámci dokazování pět našich modelek, živé důkazy módních kreací, o něž se jedná,“ pokračoval Vilém. „Chci předvést jenom vizuální stránku modelů, nikoli motivy z muzikálu Cikáni jdou do nebe, kterým celá ta událost ve skutečnosti byla. Nejsme na divadle. Jen kvůli rytmu se modelky předvedou se sluchátky na uších. Zjistíte, že pokud se modely povolí ve švech, jedná se o jiné oblečení. Takové, které nemůže ohrozit prodej tradičním zákazníkům italského salonu. Hodláme v malém a nehlukně předvést jen skromnou ochotnickou přehlídku, ale pochopíte, že se v žádném případě nejedná o zjištnou krádež. Moje klientka se neobohatila. Nikdo si nemůže dělat nárok na náhradu škody.“

Předsedkyně senátu důkaz připustila a do jednací síně vplulo pět modelek, které Vilém vyhledal a zaplatil ve vyloučené lokalitě Ostrava-Přívoz. Jednalo se o zaměnitelné romské dámy ve věku pětapadesáti let, vyznačující se zdravou nadváhou. Všechny prý tenkrát ve Stodolní tančily. Příbuzní v sále začali hlučet. Magistr Petrmichl se uštěpačně usmál a založil paže na prsou.

Došlo k bizarní pantomimě. Dámy se sluchátky na uších se před soudcovskou stolicí roztančily v barevném chorovodu. Čardášové princezny zapomenutého mládí točily zápěstím do rytmu neslyšné hudby a kroužily po krátkém perimetru kolem svědecké ohrádky v modelech, jejichž velikost XXL se viditelně lišila od původních střihů. Ty měli členové senátu před sebou a porovnávali je s živelnou produkcí. Bylo zřejmé, že na tělech oběžných dam doznaly zásadní změny ve zpracování

a živočišné naléhavosti, které se zcela míjely s vyzněním modelů určených anorektičkám globálních pódíí. Potisky získané ze zbytků textilky Slezan daly vyniknout celkům složeným z kombinací abstraktních forem, jež měly původně viset stočené na útlých tělech kmenových modelek. Rozpor mezi motivy a vzory na straně jedné a plasticitou zobrazení na straně druhé byl víc než patrný.

Vilém upozorňoval senát na rozdíly ve vyznění oproti estetice původních střihů. „Zde slouží původně přízračný ornamentismus barokně bujněmu zobrazení protikladu mezi citovou iluzí a jejím koncem. Ferrara e Gamba zaměstnává stádečko nevyvinutých žirafek. Vyhublá modelka, nějaký nelítostný kostlivce, působí už málem jako karikatura. Je netečná až krutá. Moje klientka je štíhlá, ovšem přirozeně a zdravě. I proto opustila infikované prostředí.“ A nechal projít Violu mezi rozhoupanými kužely romských dam v oně skromné kreaci, již měla na sobě. „Vidíte, že toto je také značkový model, ale o ten se Ferrara nesoudí. Stačili ho prodat jinde i díky mé klientce. Padne jí jako ulitý.“ Viola se propletla baletním krokem okolo kroužících dam tam a nazpátek, předvedla pukrle a zase usedla. Vilém správně usoudil, že cudné mlčení klientky je nejlepší zbraní proti hlučnému marketingu světové značky. Mužští přísedící ocenili rozpaky a neposkvřněný marcipán znachovělé tváře; tak tesklivá, tak neuchopitelná.

Hudba do sluchátek se dál promítala do vlnění tanečnic na krátké orbitě justiční manéže. Dámy se usmívaly rudou rtěnkou i mezerami v chrupu, kroužily zlatými náramky na zápěstích. Příbuzní podupávali, povzbuzovali je výkřiky. Folklorní happening se tak přece jen změnil v muzikál, těžkotonážní balet *a capella*. Předsedkyně se dívala smířlivě, přísedící pobaveně. Dámy se ještě otáčely ve zpětných smyčkách neznámé choreografie, v jakési rozvité indicko-olašské kosmologii ukryté v původně miniaturních kreacích. Nakonec vytančili z jednací síně.

Magistr Petrmichl namítl, že takto by mohl argumentovat každý, kdo ukradne módní střih. Předpokládá se samo sebou, že modely budou nosit zákaznice, které nemají stejnou postavu jako manekýnky. Běžné ženy mají usilovat o to, aby se jim podobaly. To ovšem nedělá z módní kreace jiný model.

Vilém vstal a rozhlédl se kolem. Prohlásil, že Donatella sama kradla střihy, když byl salon Balaciaga prodán Guccimu a personál firmy se rozutekl. Někteří

skončili u Versaceho, někteří u Ferrary. Jsou o tom důkazy a může je předložit. To byly prokazatelné zlodějny. Gianniho fetišismus není vyzrazení obchodního tajemství, byť by snad byla Viola vzána mlčenlivostí. Střihy sesbírala na zemi, na posteli, neměly žádné imprimatur, nebyly v trezoru nebo u notáře. Nejedná se o ikonický design, nýbrž doslova o upadlý model. Cena, za níž je prodala těm polským zástupcům, byla méně než symbolická, byla jen nutnou náležitostí smlouvy. Máme tu spolutvůrkyni, máme tu dopracování střihů, máme nezávislou invenci frýdecko-místeckých švadlen. A máme tu konečně jinou cílovou skupinu zákazníků.

To byl Vilémův hlavní argument: „Luxusní salony nestojí o masové šíření svých modelů. Tradiční klientelou jsou nejvyšší vrstvy společenského žebříčku, které rády zaplatí tolik, že to překoná masový prodej plebsu. V tomto je Ferrara e Gamba elitářská, přímo rasisticky exkluzivní, a je to žalující strana, která sama by měla být postihována soudem pro lidská práva. O takové eventualitě klientka uvažuje a naše kancelář jí v tom ráda podpoří.

Algoritmy firemního marketingu na sítích se těší právní ochraně obchodního tajemství a na Googlu a Facebooku jsou stejně hlídání jako recept na Coca-Colu. Co nám zde ale zástupce navrhovatele neřekl, je skutečnost, že předvídat algoritmy rozhodují o tom, co a jaké reklamy můžete vidět na Internetu. Facebook používá AI algoritmy k rozeznávání duševních citových stavů uživatele, dokonce jejich sociálního postavení. Arytmický puls algoritmu a jejich nevyzpytatelných cestiček se prostým lidem vyhýbá. Lze říci, že vyčmuhá a odřízne nepatřičného zájemce.“

Soudci, až dosud spíš rozveselení, teď bolestně zpozorněli. Olaši nechápavě a souhlasně přikyvovali. Zástupci tisku si hlasitým septem překládali, co pochytili. Vilém nasadil výraz trpělivého učitele.

„Programy umělé inteligence používají pokročilé statistické metody a techniky strojového zjišťování, aby vybíraly vzorce a korelace umožňující předpovědi. Ty nejpokročilejší, včetně podtřídy algoritmů nazývané hluboké neurální sítě, dokáží vyvozovat komplexní nelineární vztahy, jejichž nalezení jim firma ani nezadala. Jde o celou řadu protiprávních jednání, na prvním místě nekalé praktiky v obchodním styku. Případným zájemkyním v Ostravě-Přívozu se model na počítači nezjeví. Program je vycítí, odfiltruje a předem vyloučí, právě proto, aby nedělaly s modelem parádu/ostudu na kdejakém smetišti pod okny vybydleného domu. Mohu ujistit členy senátu, že ani oni na svém

laptopu modely nenajdou. Ani oni nejsou Donatelle dost dobří. Série, která si říká prêt-à-porter, je určena vybraným celebritám a takto je individualizována. Je to klamavá reklama v obchodním styku. Něco zcela jiného, než když se jedná o jedinečný model od osobního krejčího.“

Advokát Petrmichl sledoval spolužáka s užaslým pohledem, prsty bloudil ztraceně v laptopu.

„Marketing firmy je diskriminační, protože její portál zabránil naprostě většině možných účastníků, neprivilegovaným skupinám, se vůbec k reklamám dostat, což je zjevně v rozporu se zákonem o spravedlivé informaci, přijatým, či spíše přikázaným členským státům EU.

V USA se už vlastnické algoritmy nemohou skrývat za obchodní tajemství. Firmy lze žalovat za rasové a třídní podceňování. Veřejný zájem spočívající na rozlišování výsledných proměnných a proměnných predikovaných, zkušebních datech a datech zhodnocení se stal doménou technokratů. Navrhují žalobu zamítnout v plném rozsahu. Náklady řízení a právního zastoupení žalované ponese Ferrara e Gamba. Ve smyslu uvedených skutečností o diskriminačních praktikách módního domu uvažujeme o žalobě u mezinárodního soudu. Momentálně se tak soudí Chambre Syndicale de la Haute Couture s časopisem Cosmopolitan.“

Hovorka se dobrácky usmál na Petrmichla. „Ale nepochybuji, že se s protistranou dohodneme na mimosoudním vyrovnání.“

A tak to i dopadlo. Senát se odebral k poradě a rozhodl ve smyslu protinávruhu. Soudcům šla hlava kolem a byli rádi, že za ně někdo formuloval zamítnutí žaloby a odůvodnění rozsudku. Viditelně deprimovaný Petrmichl zaklapl laptop, sbalil papíry, zapomněl si vzít lhůtu na rozmyslenou a vzdal se odvolání. Na chodbě tleskaly vítězům rodiny tanečnic a před budovou se sešla tetovaná dechovka. V nastalém hluku se právník i jeho modelka zdrželi výroků do tisku. Večer v hotelu otevřel Vilém šampaňské a Viola přestala být klientkou. V noci mu předvedla střihy, které dosud nikdy neměla na sobě.

JIZERSKÁ 50

Jizerskou jsem do loňského roku znala jen z televize nebo vyprávění. Neumím vybrat svůj nejsilnější zážitek, protože jich bylo příliš mnoho, ale s dovolením si půjčím jeden cizí. Poté, kdy jsem se z trati vrátila na stadion v Bedřichově, jsem v cíli pozorovala ty, kteří dobíhali a snažila se k nim najít ty, kteří na ně nedočkavě čekali. Přiběhl chlap, mohlo mu být něco přes padesát, tak jsem podvědomě hledala zbytek jeho rodiny s velkým psem. Objali ho ale velmi staří rodiče a oba dva plakali. Tak jsem si jen pomyslela, že v tomto příběhu muselo být daleko více, než bylo vidět na první pohled.

1968

- magický rok prvního startu Jizerské 50, 52 závodníků na startu, závod vzdalo pouhých 6 lidí a za zisk ze startovného byl zakoupen krepový papír a kronika (kronika se nedochovala, závod ano)

1970

- expedice Peru, tragické úmrtí 15 československých horolezců při ničivém zemětřesení pod vrcholem Huascaranu, doposud největší přírodní katastrofě Jižní Ameriky. Československé horolezectví získalo smutné prvenství, šlo o první horolezeckou expedici, z níž se nikdo nevrátil

1971

- od tohoto roku se slavný závod běží jako „Memoriál horolezecké expedice Peru 1970“

1976

- naposledy se vyhláší kategorie Horolezci a závod se také zúčastnil legendární český hokejista Jaroslav Holík

1977

- 10. ročník a účast 6974 závodníků, což je do dnešního dne rekordní účast, ovšem pro vichřici a chumelenici z nich 500 závod vzdalo

1981

- v závodě zvítězil osmnáctinásobný mistr republiky František Šimon a poslední závodník jel posledních 15 kilometrů pouze na jedné lyži

1983

- organizátoři museli ručně doházet 8 kilometrů trati, aby závod pro nedostatek sněhu nezrušili, poslední závodník strávil na trati 8 hodin, protože pořadatelé zapomněli stanovit časový limit

1988-1990

- v těchto letech se závod nekonal, v roce 1988 vůbec nenapadl sníh a o dva roky později ovlivnily závod možná i jiné důvody...

1995

- nejpřekvapivější vítěz v historii závodu, student Jan Došla. Zvítězil závodník startující až ze třetí vlny, který dostal k dobru nejen desetiminutový bonus, ale také prošlápnutou zasněženou stopu od závodníků, kteří startovali před ním

1999

- nejtěsnější výhra v historii. Na bedřichovském stadionu porazil v cílovém spurtu Lubomír Buchta Martina Petráska jen o pár centimetrů

2013

- závod se jel před prezidentskou volbou Zeman – Schwarzenberg a závodníci měli možnost projet na trati jednou ze dvou bran dle preference svého favorita

2016

- ročník, kdy nebyl dostatek sněhu a namísto jednoho okruhu se běželo patnáct čtyřkilometrových

2017

- poprvé v historii stlačil vítězný Nor Morten Eiden Pedersen celkový čas pod dvě hodiny na 1:55:53

(Jizerská 50 – Závod plný příběhů)

2020

- součástí třiapadesáté Jizerské 50 se stal projekt Jizerská 50 Viděna šesti, jenž navazuje na předchozí aktivity propojující sport a umělecky orientované projekty. Tentokrát se závodem nechali inspirovat čeští fotografové, které z velké části vybrala Míla Dubská, ředitelka Leica Gallery Prague. Zde publikované fotografie jsou součástí tohoto projektu. Dalšími fotografy, kteří se na projektu Jizerská 50 Viděna šesti podíleli, jsou Jiří Langpaul, Jan Šibík, Daniel Hušták, Lukáš Dvořák a Tomáš Vocelka

Ucelenou sérii fotografií všech autorů je možné vidět v knize Jizerská 50 Viděna šesti nebo v Leica Gallery Prague, kde bude vystavena v termínu 15. 1. – 14. 2. 2021.

Ondřej Soběslav

Při fotbalovém utkání Kolína jako hráč neváhal a zachránil fotbalového rozhodčího.

Karel Komárek

Rodinná nadace Karla Komárka koupila od firmy Petrof klavíry, které si po návštěvě předsedy Senátu Miloše Vystrčila na Tchaj-wanu nepřevzal čínský odběratel. Nakoupené nástroje nyní daruje do českých škol.

Jiří Netušil

Vytáhnout zraněného z hořícího havarovaného auta vyžaduje hodně odvahy. Jiří Netušil ji měl, a tak řidiči zachránil život.

Sdružení přátel piva vyhlásilo svoji anketu Pivo roku 2020. V absolutním pořadí napříč kategoriemi obsadil Bernard Černý ležák druhé místo. Ve svých kategoriích byla Kvasnicová desítka a Bernard IPA na třetím místě. V anketní části hlasovalo 756 členů SPP z 1.498, a to pro různých 338 značek piva.

Od konce loňského roku je v provozu nový web pivovaru, který je plně responzivní. To znamená, že je dostupný, zobrazitelný a plně funkční v mobilních zařízeních. Vyzkoušejte na www.bernard.cz.

Na podzim jsme instalovali novou mladinovou pánev. Nová technologie se skládá ze samotné pánve, interního vařáku, brýdového výměníku tepla, chmelových extraktorů, sběrače sladiny a sladinového výměníku tepla. Součástí akce je celková integrace do systému varny, dále bude následovat zvýšení objemu nádrže na energetickou vodu.

Na konci loňského roku jsme minipivovarům opět nabídli pivovarské kvasnice zdarma. Naší snahou je podpořit ve složité době ty, kteří obohacují český pivní trh o nové chutě a vůně.

V období druhé vlny pandemie jsme nabídli nealko pivo do testovacích center na onemocnění covid-19 do nemocnic v Pelhřimově, Havlíčkově Brodě a Jihlavě. První várka nealko piva Bernard byla dodána v polovině listopadu, druhá začátkem prosince.

V jubilejním jedenáctém ročníku soutěže pivních speciálů Cerevisia Specialis, kterou organizuje Výzkumný ústav pivovarský a sladařský, obsadila kvasnicová piva Bernard druhá místa: Sváteční ležák, Jantarový ležák a Černý ležák, všechna s přísadou kvasnic.

GABRIEL

Lille 2018–2020, v. 800 cm, 2,5t

Asteroid 2019–2020, v. 300 cm, 6t

Ocelový lev 2018–2019, v. 160cm, 1,5t

Sochař **Michal GABRIEL** (narozen 1960 v Praze) patří dnes již mezi legendy české výtvarné scény. Vystudoval sochařství na Akademii výtvarných umění v Praze, je členem výtvarné skupiny Tvrdohlaví a mimo jiné držitelem Ceny Jindřicha Chalupického. Od roku 1998 vede ateliér figurativního sochařství na FaVU VUT v Brně, pod nímž vytvořil u nás unikátní studio digitálního sochařství. Nová média se stále intenzivněji ocitají v centru jeho tvůrčího zájmu a v posledních letech v rámci experimentů s technologickými postupy pracuje ve spolupráci se svým synem, architektem Michaellem, ve firmě Kasper na velkoformátových exteriérových plastikách z nerezových lamel. Právě volba materiálu a jeho struktura propůjčuje často klasickým motivům aktuální a neopakovatelný výraz. Nejmonumentálnější objekt právě vzniká pro Karlovy Vary: jedná se o šestimetrový jezdecký pomník Karla IV. Dominantním expresivním prvkem se stává především specifická hra světla vycházející ze způsobu vrstvení nerezové oceli. Tento materiál, kromě toho, že v čase dokáže přetrvat tisíciletí, vede k tomu, že sochy svým způsobem září i při minimálním osvětlení, v jiném úhlu je naopak akcentován kresebný charakter struktury a za určitých světelných podmínek dokonce působí jako hologram nebo černobílá fotografie.

Ocelový žralok 2017–2018, d. 700cm, 7t

Kvůli antikoncepci si dopřáváme nebezpečně bezpečný sexuální život

Helena Máslová | doktorka, zakladatelka Centra psychosomatické péče

Řada žen fyziologicky nefunguje, ale akcie farmaceutických firem rostou

▼
Češky důvěřují hormonální antikoncepci méně než před deseti lety, přesto je u nás její spotřeba pořád vysoká. V Centru psychosomatické péče Heleny Máslové končí poté, co pilulky užívaly dvacet let a marně se snaží otěhotnět. „Když tak dlouho přesvědčujete mozek, že nechcete být plodná, podaří se vám to,“ říká lékařka, která nadužívání antikoncepce dlouhodobě kritizuje.

Před sedmi lety byly Češky světovými rekordmankami ve spotřebě antikoncepce. Užívalo ji 54 procent žen. Dnes je to zhruba 40 procent. Co způsobilo tento pokles?

Dnes už Ústav zdravotnických informací a statistiky přesná čísla nezveřejňuje, ale myslím, že to odpovídá realitě. Těch důvodů je samozřejmě víc. Znakem dospělosti už není fakt, že má dívka v kabelce plato antikoncepce, peněženku a cigarety. Mladé ženy se začaly víc zajímat o své tělo a o to, co s ním antikoncepce dělá. Zejména v kombinaci s kouřením se zvyšuje sklon k trombózám nebo u žen s rodovou zátěží diabetu je vyšší riziko rozvoje cukrovky. Důležitou roli sehrává také celospolečenská debata o neplodnosti, kterou hormonální antikoncepce iniciuje. A v neposlední řadě je tu i ekologický pohled. V roce 2013 se staly velkým tématem hormonální disruptory, kdy se poprvé prokázalo, že více než polovina zdrojů pitné vody ve velkých městech má nadlimitní množství těchto látek a jsou mezi nimi i syntetické hormony, které se užívají v gynekologii. Tím, že byla více než polovina žen převedena do umělé neplodnosti pomocí hormonů, se tak zvýšila kontaminace vody. A hormonální disruptory nepůsobí jen na ženy, děti, těhotné ženy, ale i na muže a kvalitu jejich spermií.

V tom, jestli antikoncepce způsobuje neplodnost, se gynekologové neshodují. Existují jasné důkazy?

Jasně lze prokázat přítomnost ethinylestradiolu, stilbestrolu nebo některých gestagenů – zejména levonorgestrelu – ve vodním hospodářství. Čističky odpadních vod nedokážou tyto látky odstranit a dochází ke kontaminaci celého ekosystému. Přítomnost těchto látek má fatální dopad na samčí a mužskou schopnost plazení. Pokud byla těmto látkám vystavena těhotná, je zde prokázaný vliv na sníženou plodnost u její dcery (daughter's fail). U dlouhodobých uživatelky se prokazatelně mění struktury limbického systému zvané přední cingulum, což potvrzují vyšetření snímky MRI. Pak je tu behaviorální vliv dlouhodobého užívání, které vede k reprodukční prokrastinaci a podcenění biologického optima – vhodného věku. Každá žena, která ke mně přijde, většinou už po několika neúspěšných návštěvách reprodukčního centra tvrdí, že za její problémy může to, že brala patnáct, dvacet let hormonální antikoncepci. A je to logické. Když učíte tělo tolik let, aby bylo neplodné, to znamená provádíte neurolingvistický imprint, každý den si musíte vzpomenout, že nechcete otěhotnět, každý den spolknete pilulku, mozek nakonec přesvědčíte a tělo se naučí vytvářet hormon gonadoinhibitor, který zablokuje celou gonadální osu hormonů. Pokud do něj budete tak dlouho rýt rýhu „nechci být těhotná“, tělo prostě poslechne. Je pro něj složitější se pak zadaptovat, velmi často ženy po vysazení antikoncepce nemenstrují, to znamená že už si tělo zvykne na přítomnost syntetických hormonů, takže nereprodukuje vlastní.

Díky antikoncepci dokážeme kontrolovat svůj život, nesnažíme se to ale až moc?

Nejenom, že ho chceme kontrolovat, my si dokonce myslíme, že je to naší povinností. Zvládnout všechny vymoženosti postmoderního světa a vstoupit úspěšně do dospělosti je velmi složité. Pohlavní život zahajujeme brzy a přes vyšší počet sexuálních partnerů. Já na svých seminářích tuto dobu přirovnávám k minovému poli. Číhá na něm spousta nebezpečí. Nežádoucí otěhotnění je jen jedna z mnoha mín. Jsou tam zdravotní problémy s reprodukcí spojené – mykózy, bolestivá menstruace, premenstruační syndrom, endometrióza, neplodnost, potraty, předčasné porody, traumatické porody, narození postiženého nebo mrtvého dítěte, rozchody, samoživitelství, existenční potíže, soudy o dítě, alimenty, a tak dále. Je to dlouhý seznam rizik. A všechno toto se snažíme mít pod kontrolou – vybíráme dvacet let vhodného partnera, rodičovství plánujeme.

Pokud se jednou moje dcera rozhodne nebrat hormonální antikoncepci, jak jí já jako matka můžu pomoci tím vším co nejbezpečněji projít?

Pokud jí váš názor bude zajímat, o čemž trochu pochybuji, tak jí můžete říct, jak jste postupovala vy, jaká byla vaše cesta, na jaké miny vy jste šlápla a jak jste to překonala. Taky jak se chovala babička, kolik dětí měla a co to pro ni znamenalo. Každá generace klade důraz na jiný typ rizik. Otevřeně bych se bavila i o nepříjemných tématech, dát karty na stůl. Dříve se tomu říkalo sdílet ženské tajemství a zasvěcení bylo součástí přípravy na svatbu a zároveň vstupu do sexuálního plodného života. Dnes žádné tajemství už neexistuje, vše je na internetu, o všem už někdo napsal blog, natočil video nebo rovnou celovečerní film. Pro dnešní mladou ženu je cenná jen její rodinná historie. Ona si z toho něco vybere a bude postupovat v souladu s dobovým diskurzem.

HELENA MÁSLOVÁ *1968

vystudovala medicínu na Karlově univerzitě v Praze. Dlouhodobě upozorňuje na rizika spojená s nadužíváním hormonální antikoncepce v Česku. V roce 2003 napsala na toto téma text do časopisu Respekt, který se stal nejčtenějším článkem roku. Vyvolal veřejnou debatu, byť jí to stálo místo a přeložení z gynekologicko-porodnického oddělení do léčebny dlouhodobě nemocných. V roce 2008 založila Centrum psychosomatické péče, kde se soustředí zejména na psychogynekologii, ženské zdraví a reprodukci z pohledu psychosomatických souvislostí. Kromě toho stále pracuje v nemocnici – na interním oddělení a v léčebně dlouhodobě nemocných. Je členkou České lékařské komory.

Ale vzhledem k tomu, že se kvalita spermogramů nemá tendenci zlepšovat, spíše naopak, tak je možné, že vaše dcera už nebude vůbec řešit nežádoucí otěhotnění, ale spíše to, kde najít plodného muže.

Jak pracujete se svými pacientkami?

Velmi stručně řečeno, používám kognitivně-behaviorální terapii, to znamená psychoterapii pomocí dialogu tváří v tvář, po kterém následuje změna životních postojů a návyků. Jde o motivaci k citlivějšímu vnímání rovnováhy mezi intelektuálním výkonem a tělesnými prožitky. Plodnost je součástí celkové vitality organismu. Nikomu neříkám, co má dělat a nikoho taky nesoudím. Úkolem terapeuta je pacienta vyslechnout, nastavit mu jakési zrcadlo, aby on sám došel při formulování svých myšlenek k nějakému názoru. Pracuji s tím, že vše je propojené, odtud pojem psychosomatika. Ve vývoji budoucího dospělého člověka existují určité klíčové vývojové momenty, které nemusí proběhnout dobře.

Co všechno mají tyto ženy za sebou, problém otěhotnět způsobuje určitě i stres...

U některých cítím, že jsou obětí manipulace nebo dokonce zneužívání, myslím teď v práci. Korporátní firmy mají jasně danou politiku a přesně propracovaný motivační systém, který způsobí, že z něj žena v pětácti letech vypadne úplně vyčerpaná a nemocná, bez dětí. Zato finančně zabezpečená, ale stejně si za vydělané peníze koupí většinou nesmysly nebo úspory utratí v IVF firmách. Zaměstnavatelé chtějí samozřejmě pozornost a energii svých zaměstnanců a kromě výplaty umí rozdávat i pochvaly, pocity důstojnosti, důležitosti a pocit, že jsem součástí něčeho skvělého. Řada žen tyto pocity zažívá poprvé v životě, od rodiny je nedostaly a jsou pro ně jako droga. Pracovat je pro člověka přirozené, ale

řada lidí jde dnes až do vyčerpání a v ten moment se spouští celý řetězec chorob. Novinku v našem vývoji je to, že my lidé jsme se stali produktem sociálních sítí. Dřív jsme produkty kupovali, ale teď jsme se jimi i stali. Za pár molekul dopaminu mladé ženy odevzdávají zbytky svých sil internetu.

Kde tyto potíže žen nejčastěji pramení?

Ukazuje se, že velmi důležitý je už moment, kdy je budoucí žena plodem v těle matky. Tendence k určitým hormonálním nerovnováhám se děje už v prenatálu. Pokud má matka hormonální problémy, třeba měla vyšší hladinu testosteronu, k plodu se to dostává pupečnickem. Toto období se teď jeví jako nejzákladnější pro následující vývoj ženy.

Důležitým obdobím je určitě i puberta. Co ta může pokazit?

Úplně všechno. Na druhou stranu je to druhá šance na to určité problémy vyřešit, třeba i ty přenesené z prenatálního stádia, a situaci zachránit. Když je období puberty laskavé, dívka vyrůstá v rodině, která podporuje její identifikaci s ženským tělem, tak je velká šance, že se její vývoj srovná. Ale je k tomu potřeba hned několik věcí – aby se dívka na to ženské prožívání těšila a k tomu je zase důležitá matka. Pokud tu baví být ženou, je to hezká maminka, která se stará o sebe a o domácnost, je empatická, tak dceři nemusí nic říkat, ona to od ní okouká. Pokud má ale matku, která si neustále stěžuje, že to mají muži v životě jednodušší a prostě všechno je špatně, tak tato dívka bude mít zdravý vstup do dospělosti podstatně složitější.

Tím spíš jedná-li se o rodinu, ve které není otec nebo nefunguje dobře...

Otec a jeho mužský pohled na svět je, speciálně

pro dívku, velmi důležitý. Pokud jeho dcera váhá, jestli je dost dobrá, poměruje se s vyretušovanými kráskami na sociálních sítích a dojde k pocitu méněcennosti, je to moment, kdy by jí otec měl říct „jsi nádherná“. V tu chvíli dívka ví, že je schopná v životě uspět, že je v pořádku. Ale toto není častý případ, většinou ke mně chodí ženy, které otec ponižoval, nutil je zhubnout. Pokud dívka pubertu nezvládne, nastane něco podobného, jako když vstupujete do temné místnosti a představujete si, že je tam krásný zámecký pokoj, ve kterém si zatančíte nebo se naopak bojíte rozsvítit, protože máte strach, že se ocitnete ve strašidelném zámku a začne horor. Je rozdíl, jestli se na dospělý život těšíte, nebo jste vyděšená strachy.

Jak tomu nejlépe předejít? Třeba i pracovnímu vyčerpání, jak jste zmínila?

V mém mládí řada lidí věřila, že pokrok ve vědě a medicíně zajistí všem kvalitní a dlouhý život. Medicína se tvářila, že léčí, i když šlo jen o mírnění důsledků nemoci a lidské degradace. Ani po sto letech výzkumu se nenašel spolehlivý lék na rakovinu. Neumíme vyléčit řadu nemocí. Civilizační choroby přibývají, počet onkologických pacientů narůstá. Chtěli jsme žít do sta let pokud možno bez osobní zodpovědnosti. Ženy si stárnutí pletly s vráskami a chodily na plastické operace, zatímco jejich játra cirhotizovala. Toto skončilo, dnes si už mnohem víc uvědomujeme, že se o sebe musíme starat sami. Líbí se mi termín „vědomý způsob života“. To znamená, že kdo s čím zachází, tím taky schází, zdraví není automatické a dlouhověkost nepadá z nebe. Centuriáni žijí střídmě, lokálně a ohleduplně ke svému místu života.

Výroba **atypických ocelových konstrukcí**

Výroba **točitých schodišť**

Výroba **stojů, dopravníků a náhradních dílů**
pro potravinářský průmysl

Strojní obrábění

LT KOVO s.r.o. Jateční 119, 272 01 Kladno
+420 312 247 918 ltkovo@email.cz www.ltkovo.cz

URČUJEME TRENDY

V KOMPLEXNÍ REALIZACI OCELOVÝCH KONSTRUKCÍ

NÁVRH + VÝROBA + MONTÁŽ

> **Předpínání**
ocelových konstrukcí

> **Diagnostika**
ocelových konstrukcí

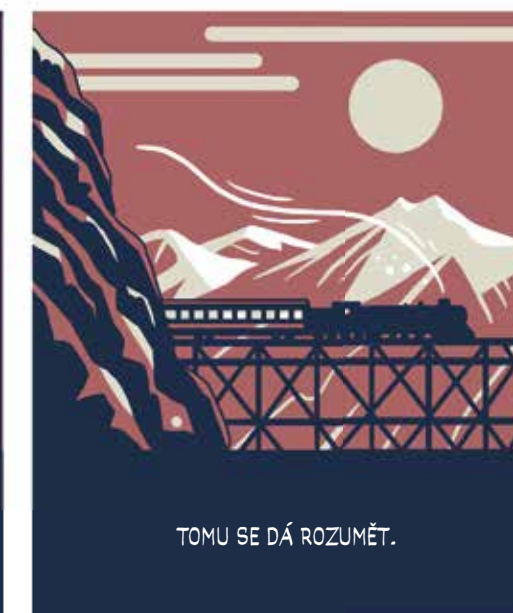
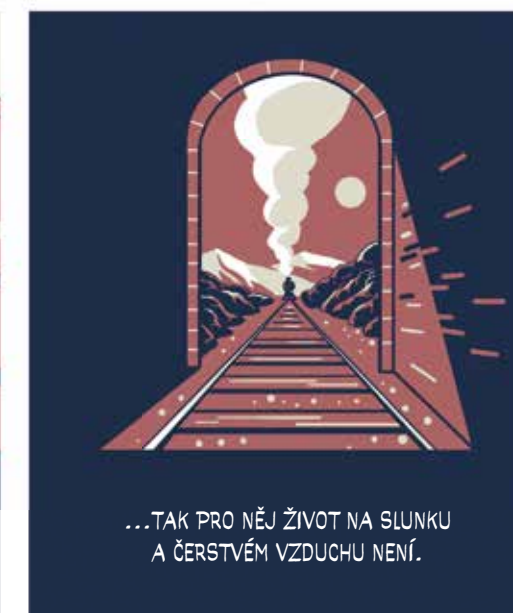
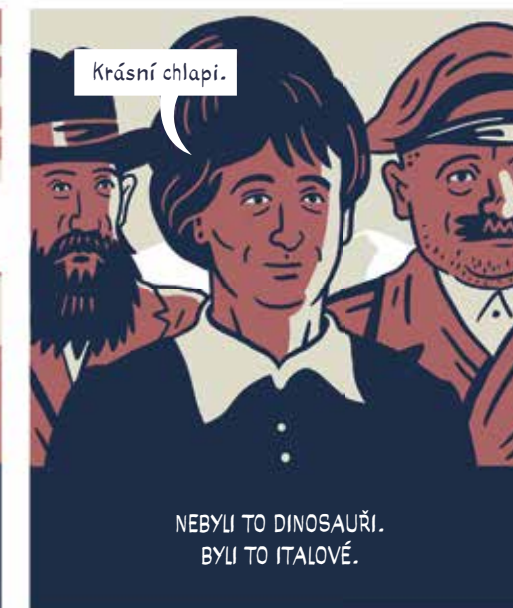
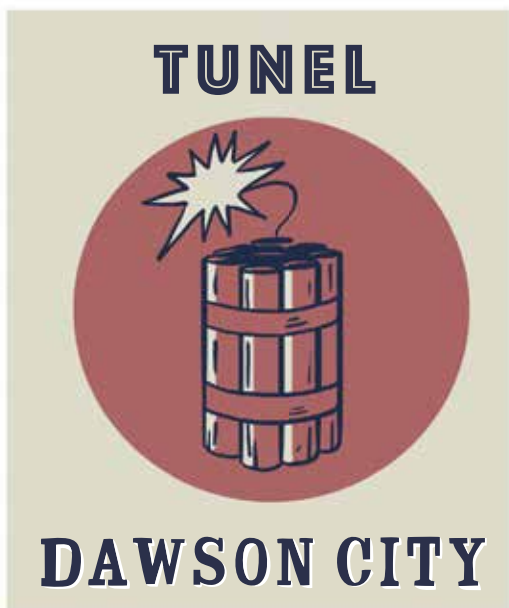

> **Ocelové haly**
ocelova-hala.com

> **Tvarové výrobky**
excon3dprocessing.cz

Eko experiment v EU

Problém za záchranu planety se jen posune do její jiné části.

Evropská unie chce spasit planetu tím, že podniká nesmyslný eko-experiment na čtyřech procentech zemského povrchu. Přesně takovou část pevniny totiž zabírá EU v rámci celého světa. Pro srovnání, není to o moc víc než Kazachstán.

Přesto se v některých evropských zelených kedlubnách zrodil zhoubný nápad fatální regulace jednoho průmyslového odvětví. Mám na mysli automobily. Posedlost jejich emisemi v EU hraničí s definicí sociálního inženýrství, které s oblibou používaly totalitní režimy. Nejdřív je třeba stanovit si nepřítel. Tím se stal pro uvědomělého evropského ekologa benzínový a naftový motor pohánějící auta. Cestou ke spáse se mají stát bezemisní automobily. To samo o sobě není špatná myšlenka, kdyby ale jejich nástup reguloval trh, a ne sociální inženýr uzavřený ve své bruselské kukani. Nadiktoval snad v historii výhru spalovacího motoru nad parním strojem politik? Ne, vyhrál tržně, protože byl menší, účinnější, lehčí, a tím pádem snáze použitelnější v širokém spektru výrobků. Vítězí snad elektromobil dnes podobně? Ne! Stal se z něj protekční spratek, který si razí cestu násilím, navíc podpořen řadou výhod a dotací tak, aby našel zalíbení veřejnosti bez toho, aby si ho tržně zasloužil. S oblibou dávám příklad majitele restaurace, kam lidé chodí konzumovat tři sta gramové steaky. Odbyt takových jídel dosahuje 95 %. Pak přijde totalitní politik a v rámci zdraví občanů prohlásí: „Kamaráde, od příštího týdne budeš k 30 % všech steaků podávat zeleninový salát a 40 % tvých jídel bude úplně bez masa tak, aby si pošmáklí vegetariáni. Pokud

tento poměr nedodržíš, budeš za každé jídlo mimo tuto rovnici platit pokuty. A udělej to, jak chceš!“

Automobilový průmysl v Evropě se dostal do stejné situace. Politicky je snadno na odstřel, a navíc se účinně nebrání. EU mu nadiktovala formou povinných emisí CO₂ podobnou likvidační změnu jako majiteli výše zmíněné restaurace. A tak se začínají nevyrábět auta, která by lidé chtěli, ale plánuje se produkce politicky odsouhlasených vehiklů. A pokud do téhle partaje nevstoupíš a nebudeš mít její výrobní stranickou knížku, jsi nežádoucí. To zásadním způsobem pokřivuje tržní prostředí výměnou za laciné politické body. Neuvěřitelně krátkozraké! Někdo velmi chytře řekl, že výfuky elektromobilů je třeba hledat v komínech elektráren. Je to úsměvně trefné, ale já se spíš ptám, co bude s desetitisíci pracovními místy v továrnách na výrobu dílů spalovacích motorů? Co bude s těmi, kteří vyrábí převodovky? Co všechny ty motorové oleje a s nimi spojený business? Odpovím, vyměníme to všechno za baterky dovážené z Číny, které jsou plné vzácných kovů a těží se bestiálním plundrováním planety. To ale politik, stoupající vzhůru po schodech ze zmuchlaných kapot benzínových a naftových automobilů, z kukaně v Bruselu nevidí.

Hodně cestuji po světě. Naposledy jsem podnikl cestu autem z České republiky přes Gruzii, Ázerbájdžán, Uzbekistán, Kyrgyzstán, až do na začátku článku zmíněného Kazachstánu. Jediný elektromobil, který jsem potkal, byla Tesla X uprostřed kazašského dvoumilionového Almaty. Nagelovaný pán za jejím

volantem s ní ale nejspíš nikdy neopustil město. Měl Teslu jen pro upevnění svého statusu, něco jako páv své peří na chlubení. Svět se prý globalizuje, není to pravda. Minimálně pro automobily vznikají teritoriální rezervace a jednou z těch nejpraštějších je právě Evropa. Smysl jejich politicky vypiplaných aut a emisních norem končí na ukrajinské hranici. Od Gruzie nastává velký problém, kde koupit do moderního dieselu AdBlue! A v Uzbekistánu budete vůbec rádi, že mají na čerpačkách naftu!

Další věcí, co EU s oblibou „nevidí“, je fakt, co se stane s těmi nechtěnými vozy, které vyhostí ze svého budovaného emisního ráje. Odpovím, skončí v Africe, na Ukrajině, v Rusku, Srbsku, Albánii a Turecku, kde si dál budou na silnicích žít své důchodové EU5 nebo EU4 životy. Problém za záchranu planety se jen posune do její jiné části. To mi připomíná uklízečku, která v hotelovém pokoji neuklidí psí exkrement do pytlíku a nevyhodí do popelnice, ale prostě ho jen kopne pod postel, protože tam není vidět. Až tedy za pět až osm let zjistíme, že nám v EU dramaticky narostla nezaměstnanost, že drasticky spadla konkurenceschopnost kdysi technicky vůdčích automobilek a že některé z nich Evropu opustily a rozhodly se auta vyrábět jinde, až „zelený bruselský mozek“ přijde na to, že nás vydírají výrobci baterií, že automobily jsou dvakrát dražší než v roce 2021 a že Evropu postihují elektrické blackouty, tak poklekneme a děkujeme Bohu za to, že EU nenapadlo nutit armádám elektrické tanky a transportéry, protože to už bychom byli úplně v pr****.

O slavení

Smysl pro oslavy je v mnoha z nás hluboce zakořeněný. Oslavovat se dá spousta událostí – narozeniny, svátek, svatba, položení základního kamene k významné stavbě, sportovní výkon, výstavy mají svou vernisáž, úspěch ve volbách, kolaudace nového domu, přijetí na střední či vysokou školu, maturita... A takhle bych mohl ještě chvíli pokračovat.

Připomenu také jednu oslavu, která se odehrávala především za točáče, a sice Mezinárodní den žen. Je trochu absurdní, že nejvíc oslavovali a pili muži. Díky alkoholu někteří z nich našli odvahu říct spolupracovníci, že se mu už dlouho líbí a činit jí nemravné návrhy. A někteří uspěli. Statistci takhle data nevedli, ale bylo by zajímavé vědět, kolik rozvodů nebo alespoň urputných manželských hádek má na svědomí právě MDŽ.

Jinou pracovní oslavou je povýšení, kdy se hodí, aby ten, který postoupil o příčku výš, přinesl do práce nějaký ten alkohol a ták s chlebičky. Z prvotní dobré nálady se ale

mohou zrodit i nepříjemné stíny pochybnosti: tomu, kdo počítal, že bude určitě povýšen on, zhořkne alkohol v ústech a stěží skrývá své zklamání. Někteří přemýšlejí, jaký nový šéf bude a v čem bude lepší nebo horší než ten dosavadní. A další, jestli raději nedat výpověď, protože s novým vedoucím či ředitelem nemají dobré vztahy. Ač jsou oslavy obecně vnímány pozitivně, ostatně možná právě proto, že jsou spojovány s dobrým jídlem a pitím (mimořadně, bylo by asi celkem zajímavé zjistit, kolik alkoholu nám proteče hrdlem právě na oslavách – obávám se, že procentuální podíl z celkového množství vypitého alkoholu v Česku by byl značný), mají holt i své stinné stránky. Tou další může být i fakt, že se oslavenci sluší donést nějaké dárky. A člověk nechce pořad darovat obligátní lahve. Tak co vymyslet?

Setkávám se se skupinou lidí (někdo by ji nazval partou), kteří vždycky bujaře oslavovali narozeniny svých členů. Bylo nás asi patnáct,

což znamenalo patnáct oslav narozenin ročně, kde alkohol tekł doslova proudem. S rostoucím věkem však chuť k oslavám a hlavně výdrž chřadly a narozeniny se začaly spojovat, slavily se po dvou nebo i po třech. A pořádně se oslavovaly jen ty kulaté, ale ani na nich se nikdo neopil jako za starých časů.

Ale už když jsme byli mladší, darovali jsme kromě jiného také veselou hranou videokazetu mapující život oslavence. Sranda byla při natáčení (v roli oslavence se vystřídalo několik lidí) i při premiéře opusu na oslavě. Je to také zajímavý dokument do budoucnosti: jak člověk vypadal před lety a čím se bavil. Berte to třeba jako inspiraci...

V kraji termálních lázní

Pokud chce člověk poznat část západního Maďarska, je nejlepší ubytovat se v termálních lázních v Büku. Jsou tu dva hotely, Répce a Répce Gold, které jsou s lázněmi přímo propojeny chodbou, takže stačí obléct si v pokoji župan a za pár minut je každý v lázních vybavených vnitřními i venkovními bazény s různě teplou vodou. Termální voda zdejších lázní obsahuje nejvíce minerálních látek ze všech maďarských termálů. Strávit v lázních celý den je ale příliš, úplně stačí tři hodiny dopoledne nebo odpoledne a ve zbylém čase vyrazet na výlety do míst, která nejsou dál než třicet kilometrů. Výjimkou je vzdálenější Győr, ale i na ten stačí odpoledne.

Určitě nejzajímavějším městem, jehož návštěvu by byla škoda nechat si ujít, je Šoproň. Půvabné historické jádro města vyniká počtem starých domů z různých stylových období, hojně zastoupena je například secese. Pěkný pohled na centrum se nabízí z Požární věže, která stojí hned vedle vstupní brány. Největší kostel zvaný Kozí vybudovali ve druhé polovině třináctého století františkáni. Zajímavými stavbami jsou radnice i takzvaný Fabriciův dům postavený na troskách římských lázní začátkem devatenáctého století, ve kterém je dnes lapidárium s náhrobními kameny, sarkofágy a oltáři. V Šoproni se zachovala i půvabná lékárna s interiérem z poloviny sedmnáctého století, v níž je lékárnické muzeum.

Zachovaly se rovněž části hradeb a jedna z nejstarších evropských synagog postavená kolem roku 1300. Je ukrytá za linií domů, aby tehdejší společnost, která rozhodně nebyla židům nakloněna, nebyla tolik na očích. Kousek od ní stojí Nová synagoga, kterou postavili o sedmdesát let později pro ryze soukromé potřeby židovského bankéře. V Šoproni je také několik zajímavých muzeí. V domě Stornů, kde pobýval král Matyáš, najdete zajímavou kolekci uměleckých předmětů, starožitností a dobového nábytku. V rodinném domě podnikatele Gustava Zettla je vystavena jeho bohatá sbírka, v níž nechybí slavný holandský malíř Rembrandt nebo Ital Paolo Veronese. Méně zajímavé se pak jeví muzeum věnované historii báňského průmyslu. Zato kostel svatého Ducha je ukázkou barokní architektury s pozoruhodným interiérem, který si přímo žádá důkladnou prohlídku. Dominantou Šoproně je takzvaná Požární věž postavená na troskách římských hradeb a později barokně upravená. Naproti stojí palác Széchenyiů. Obrovská socha uprostřed náměstí pak uctívá nejslavnějšího z rodiny Istvána Széchenyiho. Nedaleko odtud se nachází kulturní středisko Ference Liszta, který ve městě často hrával. Nad Šoproní se vypíná vyhlídková věž, odkud je krásný pohled na okolní lesy.

A když už je člověk v Šoproni, může si zajet do Nagycenku, kde je pěkný zámek významné aristokratické rodiny Széchenyiů, kterou proslavil filantrop a podnikatel István. Anebo dá přednost národnímu parku Fertő-Hanság, který je zapsán na seznam světového dědictví UNESCO. Rostou tu vzácné rostliny

a v hustém rákosí žije více než dvě stě druhů ptáků. Hezkou podívanou pak nabízí Fertőd, kde stojí lovecký zámek jednoho z nejbohatších a nejznámějších maďarských šlechtických rodů – Esterházyů.

Město Sárvár vzdálené od Büku necelých třicet kilometrů se pyšní možná nejznámějšími maďarskými lázněmi (podobně jako jinde na termální prameny narazili zhruba před šedesáti lety, kdy se Maďari marně pokoušeli najít ropu, místo které objevili léčivou vodu), ale jinak moc zajímavé není. Už v desátém století zde zbudovali hliněný hrad a na jeho místě nechala bohatá místní rodina Nádasdyů postavit renezanční obranný objekt, jenž si zachoval svou podobu dodnes. Expozice uvnitř hradu se věnuje historii města a uvedené rodiny a dále regionálnímu lidovému umění a dobovému nábytku. Jsou tu také dva krásné cykly starých fresek.

Kdo má rád středověké hrady, nebude litovat ujet ještě dalších čtyřicet kilometrů a navštíví město Sümeg, nad nímž se vypíná mohutný hrad z třináctého století přestavěný o tři století později. Atraktivní je tu středověká mučírna. V letní sezóně na hradě pořádají historické rekonstrukce bitev, souborů a starých tanců.

Města Szombathely a Kőszeg si lze prohlédnout v jediném odpoledni. Ve větším z nich upoutá pozornost největší barokní kostel v Maďarsku a zachované pozůstatky z doby Římanů, pro které byla tehdejší Savarie hlavním městem provincie Horní Panonie. Srpnový karneval věnovaný římské historii přináší působivou a hojně navštěvovanou podívanou. Zajímavou atrakcí, ale těžko k nalezení, je blízké arboretum.

Město Kőszeg sice není příliš velké, ale o to je půvabnější. Tak trochu připomíná české Slavonice. Zachovala se tu řada renezančních a barokních domů a prohlídka města zpříjemňuje velká pěší zóna. V místním takzvaném Jurisicsově hradu (pojmenovaném po veliteli posádky, jehož čtyři sta padesát vojáků drželo téměř měsíc v šachu třiceti tisícovou tureckou armádu) je prodejna zdejších tradičních výrobků – lahůdek z marcipánu. Obaly pocházející až z doby rakousko-uherské monarchie jsou velmi půvabné, takže se hodí nakoupit pochoutky jako dárky. Na blízkém náměstí je muzeum zaměřené na cechy a místní řemeslníky a obchodníky. S muzeem sousedí původně renezanční radnice později přestavěná v barokním stylu. Z pamětihodností Kőszegu sluší ještě vyjmenovat původně gotický kostel svatého Jakuba, dále starou cihlovou synagogu a působivé muzeum lékárny U Zlatého jednorožce.

Severně od Büku leží městečko Förted, kde nejznámější maďarská aristokratická rodina Esterházyů vybudovala v polovině osmnáctého století půvabný zámek. A z Förtedu je to už jen kousek k maďarskému pobřeží Nezáderského jezera.

Delší výlet je ten do Győru, který leží severně od Büku, ale krásné středověké město protkané pravidelnými ulicemi za to stojí.

Je tu nádherná katedrála, biskupský palác, barokní památník Archa úmluvy, klenotnice liturgických předmětů. A milovník termálů tu najde rozsáhlý léčebný komplex a aquapark. Ve městě je několik dobrých restaurací a vynikající cukrárna s nepřehernou nabídkou zákusků a dortů.

V Bükü a v jeho okolí se nachází i několik volnočasových atrakcí. V Krystalové věži jsou například dráhy o celkové délce více než jeden kilometr, obří houpačka a dvě stě metrů dlouhý lanový skluz. Spoustu atraktivních zážitků nabízí i zábavní park Napsugár a také velké lanové centrum v obci Gyöngyösfalu.

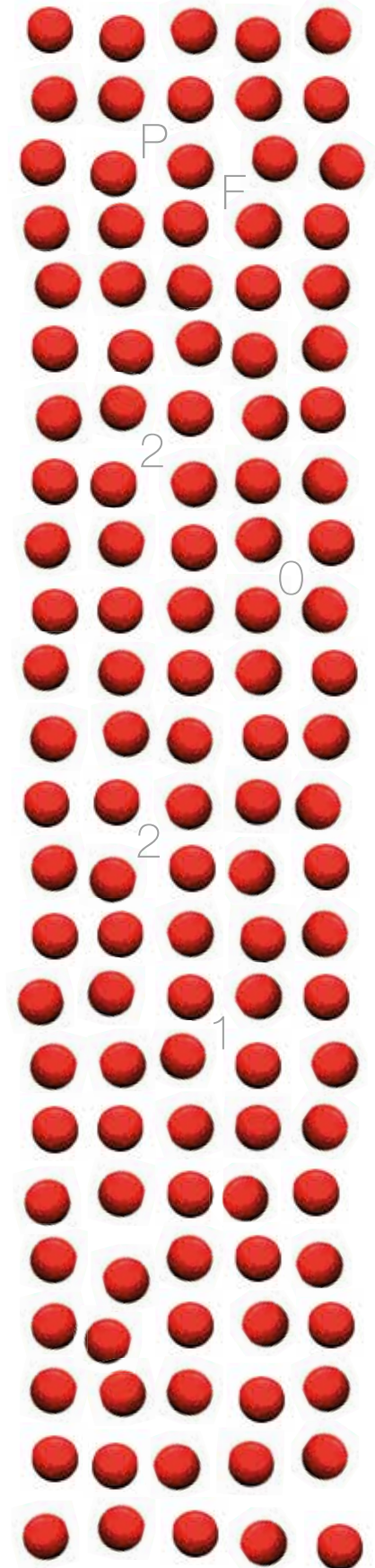
Pokud se budete vracet zpátky přes Rakousko (domů se dá jet i přes Bratislavu a vyhnout se přečpané Vídni), určitě stojí za to zastavit se v Eisenstadtu. Tamní velký zámek také vlastnila maďarská rodina Esterházyů. Anebo kousek popojet a strávit dvě tři hodiny v obrovském a značně kýčovitým komplexu outletů známých světových módních značek poblíž vesnice Parndorf.

Hrad Svojanov nedaleko Poličky patří mezi nejstarší české hrady. Založený byl kolem roku 1224 královským purkrabím Svěslavem z Bořitova. V jeho vlastnictví se vystřídaly i známé české rody jako Trčkové z Lípy nebo páni z Boskovic, kteří vybudovali systém pozdně gotického opevnění s místy až osm metrů silnými hradbami. V následujících staletích význam hradu klesal a poznamenalo ho i několik požárů. V devatenáctém století byl někdejší gotický palác upraven v empírovém stylu a dnes to vypadá, jako by doprostřed hradu umístili nevelký zámek. V roce 1910 koupilo hrad město Polička, do jehož vlastnictví se vrátil (v mezidobí patřil státu) o osmdesát let později a poté došlo k celkové obnově objektu. Obnovena byla i gotická zahrada, která je jediná svého druhu ve střední Evropě. Hrad je přístupný veřejnosti a je zde i útulná hradní restaurace, kde se pořádají také svatby. Hrad v roce 2019 navštívilo okolo osmdesáti tisíc turistů. Na Svojanově se odehrává děj oblíbené knížky Bohuslava Březovského Tajemný hrad Svojanov o dobrodružstvích dětské party, o strašidlech a hradních záhadách, která poprvé vyšla už v roce 1947 a dočkala se i dalších vydání.

Hrad Svojanov

Pivo
BERNARD

DALŠÍ ČÍSLO V DUBNU!

Ráj na zemi a nespočet hořkých pokušení v roce 2021!